

## BSIT 3-4

Sa panahon ng kabataan ni Jose Rizal, ang Pilipinas ay nasailalim pa rin ng pamumuno ng mga Espanyol. Ang pamahalaan, at kapulisan ay kontrolado ng mga espanyol sa panahon na yon. Mas binibigyang pabor ng pamahalaan at kapulisan noon ang mga kastila kaya naman may mga kaso na hindi nila binibigyan pansin pag ito ay mula sa Pilipino, lalo na kung ang nasa oposisyon nito ay isang kastila. Sa panahon ni Rizal, nasanay na ang mga tao sa ganitong estado ng lipunan. Pagdating naman sa relihiyon, ang pangunahing relihiyon na laganap noon at makikita pa rin hanggang ngayon, ay ang kristiyanismo. Sa panahon ni Rizal, ang mga turo tungkol sa kristiyanismo ay pinangungunahan ng mga prayle ng espanya. Ang pagtuturo ng kristiyanismo ay eksklusibong nasa control ng mga paring espanyol sapagkat ito ay isa sa mga malakas na sandata ng mga espanyol sa paglupig ng pilipinas. Dahil dito, kahit ang edukasyon ay nasa kontrol ng mga espanyol. Ang mga unibersidad ay nasa pamamahala pa rin ng mga espanyol tulad na lamang ng eskwelahan na pinagtapusan ni Rizal ng Bachiller en Artes. Ang kabuhayan naman noon ay nasa mahigpit na pagmamatyag din ng mga Espanyol. May diskriminasyon sa pagbibigay ng permiso sa negosyo sa panahong iyon, tulad na lamang ng pag pabor sa mga negosyo ng intsik sapagkat sila ay mas malaki ang buwis na binabayaran kumpara sa mga Pilipino.

Si José Protasio Rizal Mercado y Alonso Realonda o mas kilala sa pangalang Jose Rizal, ay isinilang noong Hunyo 19, 1861 sa Bayan ng Calamba. Si Rizal ay may sampung kapatid na binubuo ng siyam na babae at isang lalaki., Ang ina niya ay si Theodora Alonzo na kilala sa pangalang lolay. Si Theodora Alonzo ay inilarawan ni Rizal bilang isang ina na may malakas na personalidad at may pagmamahal sa karunungan na makikita sa husay niya sa espanyol, sapat na abilidad na maturuan ang kaniyang mga anak na bumasa at sumulat, at pagiging isang matematika. Ang karunungan upang makapagturo ng pagbasa at pagsulat noon ay isang making prebilehiyo sapagkat sa panahong iyon, bibihira lamang ang nagkakaroon ng pagkakataong makapag-aral. Lubos ang pagmamahal ni Rizal sa kaniyang ina at sinabing ang ina ang lahat para sa isang tao pagkatapos ng diyos. Ang Ama naman ni Rizal ay si Francisco Mercado o kilala sa alias na Kikoy ay inilarawan ni Rizal bilang isang huwarang ama dahil sa sipag nito upang mapaayos ang buhay ng kaniyang pamilya at mabigyan ng edukasyon ang kaniyang mga anak.

Lumipat ang pamilya ni Rizal sa Calamba at nangupahan sa lupang pagmamay-ari ng mga prayle. Si Rizal noon kaniyang murang edad ay kilala sa pangalang Moy. Si Moy ay isang bibo at masayahing bata. Pagsapit ng siyam na taon, si Rizal ay nahiwalay sa kaniyang pamilya upang mag-aral sa Biñan. Ang ina ni Rizal ay nakulong ng dalawa't kalahating taon dahil sa paratang ng asawa ng kaniyang kapatid sa tangkang pag lason dito. Nabuo dito ang pagkawalang tiwala ni Rizal sa pakikipagkaibigan sapagkat ang tiniente ng guardya sibil na itinuring ng panilya niya bilang kaibigan ang siya pang malupit na nagpakulong sa kaniyang ina.

Si Rizal ay nag-aral sa Ateneo Municipal sa Intramuros sa edad na labing-isang taong gulang. Sa patnubay ng professor ni rizal na si Francisco De Paula Sanchez, si Rizal ay napatalas ang

kaniyang espanyol. Si Rizal ay nakapagtapos sa gulang ng labing limag taon, si Rizal ay nakapag-uwi ng limang medalya. Pagkatapos nito ay pinag-aral si Rizal ng kaniyang ama ng pilosopiya sa unibersidad ng Santo Tomas at kumuha rin ng kurso ng agrimensura sa Ateneo bago siya magpasya na mag-aral ng medisina upang tulungan ang kaniyang ina na nagsisimula ng lumabo ang paningin.

Sa suporta ng mga kaibigan, at tiyo ni Rizal, nagpasya si Rizal na mag-aral sa Espanya. Si Paciano Rizal, ang kuya ni Jose Rizal, ang nagbigay kay Rizal ng pinakamalaking suporta sa pag-aaral ni Rizal sa Espanya. Siya ang nagplano ng pag-aaral ni Rizal at ang naglihim sa pamilya nila sa planong ito. Si Rizal ay nag-aral sa Universidad Central de Madrid at ditto nagtapos ng medisina.